

Identificació de l'assignatura

1066 Estètica I: *Introducció a l'Estètica*
Llicenciatura en Filosofia
Primer Semestre
6 CRÈDITS

Identificació del docent

Prof. Dr. Mateu Cabot
Edifici Ramon Llull, despatx BB 14
Tel.: 971 17 3459
mcabot@uib.es
Tutories: **dimecres 11-14.00 (primer semestre)**

Contextualització del curs

Què és l'estètica? Contestant aquesta pregunta haurem determinat l'objecte de la disciplina, el material amb el qual tracta i com ho tracta. De l'objecte es pot dir que fou Aristòtil qui el definí per primera vegada amb certa concreció, que fou Alexander Baumgarten (al segle XVIII) qui li dona el nom i fou la Il·lustració europea i la seva crisi la que va omplir de contingut la disciplina de la filosofia que s'anomenà, accidentalment, com quasi sempre, "Estètica" o "Filosofia de l'Art". Amb la qual cosa ja es diu quin és l'objecte d'estudi filosòfic, partint dels fenòmens anant a cercar les seves causes. En el nostre temps l'estètica, com a filosofia o teoria de l'art, tracta de l'Art com la dimensió institucionalment privilegiada de l'experiència estètica, des del Classicisme fins a l'Art Contemporani. Però també de l'estetitització del món contemporani occidental, en el que tot ha de ser "bell", que té les seves arrels en el naixement de l'espai públic (en el segle XVIII i concomitant al naixent capitalisme) i que arriba al paroxisme en l'actual cultura audiovisual.

Aquest curs vol introduir en la disciplina anomenada “Estètica”, mitjançant l’estudi d’alguns dels seus tòpics. Ens ocuparem d’aquelles qüestions que es plantegen en el debat actual en la disciplina i dels instruments i materials necessaris per a una correcta i completa comprensió d’aquestes qüestions. El curs s’organitza en dos grans bloc temàtics de quatre temes cada un.

L’objectiu últim és copsar el nucli i les eines conceptuals de la disciplina com a medi per poder analitzar la realitat present, ja que l’anàlisi de l’experiència estètica és quelcom consubstancial en la Modernitat. Així veurem, per a aconseguir aquell objectiu, (1) com es constitueix la disciplina en un moment de crisi i es desenvolupa en un moment central, la Il·lustració, i (2) com es pot analitzar la realitat present amb els instruments conceptuals desenvolupats per la disciplina. L’objectiu és obtenir una visió general del lloc i paper de l’Estètica en la constitució de la Modernitat, i de la seva actualitat dintre de la cultura en general. Així com adquirir les eines teòriques per poder distingir els elements que es refereixen a una experiència estètica en els discursos teòrics i pràctics de l’actualitat.

Requeriments inicials i/o tècnics

Pel mateix fet de ser una assignatura introductòria no es necessiten especials coneixements previs llevats dels que es suposen a un estudiant avançat.

Es recomanable disposar de fàcil i adient accés a Internet (amb un equip estàndard per aquesta època és suficient) per tal de poder aprofitar del tot els materials del curs.

Continguts

Part I. Història de la disciplina

Tema 1. La constitució de la disciplina.

Tema 2. La síntesi o cim de la disciplina.

Tema 3. La crisi de la disciplina o la disciplina de la crisi.

Tema 4. Segles XX i XXI.

Part II. Els problemes de l'estètica en el present

Tema 5. L'estetització generalitzada en el capitalisme de masses consumint. La desartització de l'Art

Tema 6. El *mass-media*, indústria de la cultura i *Big Brother*

Tema 7. Les definicions i els esforços de posar barreres al mar

Tema 8. L'estètica és ja sociologia. Anàlisi del primer paràgraf de *Teoria Estètica* (Th.W. Adorno, 1970)

Metodologia

Les classes seran teòrico-pràctiques:

- 1.El professor presentarà el tema i els materials i tasques a realitzar.
- 2.Els alumnes seguiran la ruta d'estudi marcada per les explicacions teòriques del professor i la guia del capítol en Campus Extens i lliuraran en temps i forma les tasques encomanades.

Bibliografia bàsica

CABOT, M.: *Imatges y conceptes. Introducció en l'estètica*, Edicions UIB, Palma

CABOT, M.: *Más que palabras. Estética en la época*, CENDE-AC, Murcia 2007.

JIMÉNEZ, J.: *Imágenes del hombre. Fundamentos de estética*, Tecnos, Madrid 1992.

MARCHÁN FIZ, S.: *La estética en la cultura moderna. De la Ilustración a la crisis del Estructuralismo*, Alianza, Madrid 2000.

GIVONE, S.: *Historia de la estética*, Tecnos, Madrid.

TATARKIEWICZ, W.: *Historia de seis ideas*, Tecnos, Madrid.

Bibliografia addicional

Aumont, J.: *La estética hoy*, Cátedra, Madrid 2001.

Azua, F.: *Diccionario de las artes*, Planeta, Barcelona 1996.

Bayer, R.: *Historia de la estética*, FCE., Madrid 1993.

Bodei, R.: *La forma de lo bello*, Visor, Madrid 1999.

- Bozal, V. (ed.): *Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas*, 2 vols., Visor, Madrid 1996.
- Carroll, N.: *Una filosofía del arte de masas*, Visor, Madrid 2002.
- De Paz, A.: *La revolución romántica. Poéticas, estéticas, ideologías*, Tecnos, Madrid 1986.
- Eagleton, T.: *La estética como ideología*, Trotta, Madrid 2006.
- García Leal, J.: *Filosofía del arte*, Síntesis, Madrid 2002.
- Henckmann, W.; Lotter, K. (eds.): *Diccionario de estética*, Crítica, Barcelona 1998.
- Jiménez, J. : *Teoría del arte*, Alianza-Tecnos, Madrid 2002.
- Jimenez, M.: *¿Qué es la estética?*, Idea Books, Barcelona 2000.
- Lynch, E.: *La belleza*, Anaya, Madrid 1999.
- Marí, A.: *El entusiasmo y la quietud. Antología del romanticismo alemán*, Tusquets, Barcelona 1998 [Segona edició revisada i ampliada]
- Molinuevo, J.L.: *La experiencia estética moderna*, Síntesis, Madrid 1988.
- Rubert de Ventós, X.: *El arte ensimismado*, Península, Barcelona 1993.
- Schaeffer, J.-M.: *Adiós a la estética*, Visor, Madrid 2005.
- Souriau, E.: *Diccionario de estética*, Akal, Madrid 1998.
- Valverde, J.M.: *Breve Historia y antología de la estética*, Ariel, Barcelona 1987.
- Vilar, G.: *El desorden estético*, Idea Books, Barcelona 2000.
- Xirau, R.; Sobrevilla, D.: *Estética*, Trotta, Madrid 2003 (*Enciclopedia Iberoamericana de Filosofía*, vol. 25)
- Zecchi, S.: *La belleza*, Tecnos, Madrid 1994.

Avaluació:

60 %: Examen escrit al final del semestre

40 %: Dos textos escrits, un per cada part del programa segons tema, format i termini de lliurament que s'especificaran al començament del curs.